

PEPO DELÀS

Persones rellevants - Fundació SERGI

A la seu de la Fundació SERGI tenim la sala principal de reunions que tots coneixem com la “Sala Delàs”. Fa referència a Josep de Delàs i Ugarte, en Pepo Delàs, una persona de fortes conviccions que va deixar una significativa petjada a diverses entitats gironines, sobretot a la dècada dels anys noranta, entre elles la Fundació SERGI. A la Fundació SERGI es va incorporar al Patronat del que en va ser Vice-president i després Director de programes fins al 1999, any que va morir. El passat 13 de febrer vam commemorar el 25è aniversari de la seva mort, amb la participació de la Fundació SERGI. Però potser la majoria us preguntareu, qui va ser en Pepo Delàs?

JOSEP MANUEL DE DELÀS I DE UGARTE, “PEPO DELÀS” (1942-1999)

Tot i néixer el 1942 a Barcelona, la seva família tenia arrels gironines tant a L'Escalera, com a la Vall d'en Bas on tenen casa familiar.

UN MILITAR PACIFISTA

Josep de Delàs de jove ingressa a l'Acadèmia Militar de Saragossa i acabarà la seva carrera militar amb la graduació de Tinent Coronel d'Enginyers. El 1974, la seva evolució personal i la del país, el porten a fundar amb altres companys la Unió Militar Democràtica (UMD), organització militar clandestina amb l'objectiu de democratitzar les Formes Armades espanyoles. Arrel d'aquest fet ha d'exiliar-se a França dos anys per evitar ser empresonat. El 1986, ell i la seva família s'estableixen definitivament a Girona.

Aquest mateix any és el del referèndum per l'entrada d'Espanya a l'OTAN, on participa de

forma molt activa en la campanya pel no a l'OTAN. El 1989 és escollit director de Justícia i Pau de Girona. I conjuntament amb altres persones com Arcadi Oliveras i el premi Nobel Pérez Esquivel funda la Universitat Internacional per la Pau a Sant Cugat del Vallès.

En el moment de l'entrada d'Espanya a l'OTAN abandona l'exèrcit per objecció de consciència. Al llarg dels anys següents donarà suport a diverses iniciatives per l'objecció de consciència i fins als insubmisos al servei militar.

EL SEU COMPROMÍS SOCIAL A TRAVÉS DE LA FUNDACIÓ SERGI

L'activisme d'en Pepo Delàs no només es circumscriu a la lluita pacifista, sinó que hi veia una autèntica correlació amb la defensa de la justícia social. Així, es va voler comprometre en dos àmbits molt punyents en aquells moments i centrals a la Fundació SERGI de la dècada dels anys noranta: les drogodependències i la immigració.

Pepo Delàs, s'incorpora al patronat de la Fundació SERGI al desembre de 1991, tot i que ja participava abans de l'activitat de la Fundació. A partir de 1993 esdevé vice-president i director de projectes. En un principi es vincula a la Fundació a través del Seminari sobre Actituds i Valors en Educació de SERGI.

L'any 1990 com a membre de SERGI contribueix a la fundació de l'Associació AntiSIDA (ACAS). En aquells anys la Fundació SERGI era una entitat referent en l'atenció a les persones amb addiccions a través del Centre Terapèutic Teresa Ferrer. És el moment de l'extensió de la pandèmia de la SIDA també a les comarques gironines. Sense saber molt a què s'enfrontaven, van promoure una entitat per combatre l'estigma que suposava, i alhora per acompanyar a viure i morir amb dignitat a aquelles persones malaltes. Promovent l'acompanyament mèdic, jurídic, social i espiritual i campanyes de prevenció en tots els àmbits.

Així mateix, en aquesta època és l'inici de l'impacte de la immigració a la societat gironina. Són els anys de l'elaboració de l'Informe de Girona: cinquanta propostes sobre immigració (1992) un dels primer documents sobre immigració i referent a Catalunya, on la Fundació SERGI hi participa activament. Amb la implicació directe d'en Pepo Delàs des de la Fundació SERGI neixen, l'any 1989, els Grups de Recerca i Actuació sobre Minories Culturals i Treballadors Estrangers (GRAMC), i el 1990 s'inicien les Escoles d'Estiu sobre Interculturalitat, per a professionals d'atenció directe a minories culturals. Pepo Delàs participa en el primer llibre-recull de les ponències de la primera Escola d'Estiu.

Alhora, Pepo Delàs impulsa des de la Fundació SERGI les Xarxes d'Intercanvi de Coneixements, amb l'objectiu de millorar la comunicació i la convivència en una societat cada vegada més multicultural, *on tothom aprèn i alhora tothom ensenya*. És una experiència que Delàs coneix a França i connecta amb diverses iniciatives a Catalunya.

Compartint militància amb altres entitats com Justícia i Pau de Girona, de la que en va ser director des del 1989 al 1995, es va implicar en diverses campanyes pacifistes com ara contra el comerç d'armes, les mobilitzacions contra la guerra del Golf (1990), els actes a favor de la pau en la guerra dels Balcans (1991-92) i contra el genocidi de

Rwanda. Així mateix impulsa campanyes de cooperació en favor de destinar el 0,7% del PIB i contra l'oblit del continent africà. Alhora pren part a la campanya en favor de l'objecció fiscal (1996).

Des d'aquestes entitats Pepo Delàs promou la creació de la Coordinadora d'ONGs Solidàries de les comarques gironines i l'Alt Maresme (1994) de la que va formar part del primer secretariat. El 1999 va ser el co-fundador del Centre de Recursos per la Pau i la Solidaritat (CeDRe) com un fons de recursos educatius relacionats amb la Pau, els Drets Humans, la Cooperació i la Justícia Social per assolir una Educació Crítica i Transformadora.

La seva petjada encara és present, viva i recordada, en moltes de les entitats on va participar, com la mateixa Fundació SERGI. El seu llegat pacifista s'ha recollit des del Centre Delàs d'Estudis per la Pau, sorgit de Justícia i Pau, que ha esdevingut un centre de referència a nivell europeu, creat justament l'any de la seva mort 1999.

UN HOME DE FORTES CONVICCIONS

A través de la síntesi de la seva trajectòria ja descobrim un home intens, convençut i radical. Un home que no deixava indiferent, i que durant el poc més d'una dècada que va estar entre nosaltres va ser un gran catalitzador d'iniciatives i d'impulsar moltes persones a l'acció. Un home crític i coherent que no defugia fer front a les contradiccions, les pròpies i alienes.

Un gran lector, gran coneixedor de Gandhi, de profundes arrels cristianes -va fundar també "Cristians en diàspora"-, prenia temps a per meditar i alimentar l'esperança per mantenir les seves lluites. Respectava molt les persones *-no jutjar les persones, però si les seves causes-*, i confiava en el poble i el sentit de comunitat:

"Si crec en alguna cosa és que la única salvació és fer poble, fer comunitat, fer grup. La millor feina que es pot fer és agrupar gent, treure barreres i sospites"

Albert Quintana i Oliver
President de la Fundació SERGI
(Març 2024)